

1474-1
Sazeček Václ.
Kavec 40
Novosice

Věrná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — číslo 34

V Žatci dne 25. srpna 1950

Cena 3 Kčs

V duchu slovenského povstání

V neděli 27. srpna vzpomene slovenský lid a s ním v bratrské shodě lid český šestého výročí slovenského národního povstání, které probuklo 29. srpna 1944. Letošní oslavy tohoto významného výročí se konají pod heslem „Se Sovětským svazem jsme zvítězili v povstání, zvítězíme i v boji za mír a socialismus.“ Na rozdíl od let předešlých nejsou tentokrát soustředěny na jedno místo, nýbrž jsou pořádány ve všech krajích a okresích Slovenska, aby i tím bylo dokumentováno, že je to svátek všeho slovenského lidu.

Význam slovenského národního povstání, jak pro obnovu ČSR, tak i jako přímé účasti na velkém světovém boji za polení nacismu a fašismu přibývajícím časovým odstupem nikterak neklesá. Byl to velký, odvážný a statečný čin, jímž slovenský národ krví smyl pohanu, kterou ho chtěli políbit zrádci z vlastních řad. Šlo však nejen o odčinění špatné minulosti, ale také o přípravu lepší národní a státní budoucnosti. Proto slovenské národní povstání mělo od začátku souběžně se svým programem a cílem bojovat i důležitý program a cíl politický a sociální: ČSR nejen obnovit, ale budovat ji na takové základně politické a sociální, aby její existence v budoucnosti už nikdy nemohla být ohrozena ani vnitřní politikou, rozdílaností a sociální nesourodostí, ani následkem pochybné zahraničně-politické orientace. To znamenalo uvnitř republiky především vytvořit plnou shodu ve vzájemném poměru Čechů a Slováků, hospodářsky a sociálně pozvednout Slovensko na úroveň českých zemí republiky, naveneck pak co nejtěsnější spojenectví se Sovětským svazem, jako s naším osvoboditelem a nejpevnější zárukou naší samostatnosti a nezávislosti.

Mezi českým a slovenským lidem

Kulturní večer volyňských Čechů v Žatci.
V rámci tradiční Dočesné v Žatci, která bude zahájena v neděli 27. srpna 1. r. uspořádá Svat Čechů z Volyně téhož dne o 20. hodině ve velkém sále sokolovny

Kulturní večer

pod heslem: „V miru a budování je šťastný zitřek národu“

Na tomto večeru budou účinkovat ve zpěvu, hudbě, tanci a recitaci vítězové olympiád lidového umění a tvorby volyňských Čechů: Jarmila Sjatkovská, Jiřina Permanová, Žana Zárybnická, Václav Židlický, Jiří Sulzenko, Evžen Chocholouš a smíšený pěvecký sbor volyňských Čechů ze Žatce. Na housle hraje mistr Jaroslav Sauerstein.

Zveme všechny volyňské krajanů, všechny česáče chmele na Žatecku a Žateckou veřejnost k hojně účasti.

Rozoráním mezi k větším výnosům

Zrychlené tempo letošních žně se neprojevilo všude stejně. Mohlo se plně uplatnit jen na velkých pozemkových parcelách, na Československých státních statcích a u jednotných zemědělských družstev, která již loni na podzim nebo letos na jaře přešla k společným osevům při rozoraných mezi. Je proto jen logický důsledek zkušeností z letošní sklizně obilí, že těchto JZD po skončení letošních žněvých prací vůči hledně přibývá.

Velmi čílý ruch se v tomto směru rovinul zejména na Karlovarsku.

Malí a střední zemědělci plně chápou, že jim z těchto hospodářskotechnických úprav a z přechodu ke společným osevům na velkých, selených pozemcích může vzejít jen prospěch. Proto jsme právě v těchto dnech svědky, že v řadě obcí na Karlovarsku přistupují JZD k slavnostnímu rozorání mezi, aby tak byla uvolněna cesta novým, výhodnějším pracovním formám. A jsou to často JZD, jichž vývoj pokračoval velmi rychle. Tak na př. JZD v Prunéřově, které je jedním z největších v kraji, neboť hospodaří na 573 ha, bylo založeno teprve v dubnu letošního roku. Při zahájení letošních mirových žně sdružovalo pouze 37

zemědělců, ale již průběh žněvých prací přesvědčil dalších 31 malých a středních rolníků, takže k družstvu přistoupili. Rozoráním mezi a cest získalo družstvo dalších 20 ha dobré orné půdy, nehledě k množství možností hospodářnějšího využití mechanizačních prostředků a k dalším výhodám, plynoucím z velkých obhospodařovaných celků.

Jiným příkladem je JZD v Kolešově, obci osídlené téměř výhradně volyňskými Čechy, rovněž na Karlovarsku, okr. Podbořany, které se ustavilo vlastně teprve před letošní sklizní, aby přešlo hned do II. typu. Toto JZD sdružuje dnes všechny zemědělce v obci, až na jediného vesnického boháče. Rozdelením žněvých prací na skupiny dosáhlo toho, že manželky členů družstva pokud mají 2 nebo více malých dětí se žněvých prací nemusily zúčastnit. Přes to získalo v období žně putovní vlaiku. Výkup má družstvo splněn na 112,73%. Rozoráním mezi, které bylo provedeno slavnostně za účasti generálního ředitele J. Smrkovského, který zastupoval ministra zemědělství Ďuriše, hodlá družstvo dosáhnout vyšší produktivitu práce jak ve výrobě rostlinné, tak i živočišné. A jistě ji dosáhne.

nikdy nebylo rozporů, ty mezi ně úmyslně rozsevali s české i slovenské strany ti, kdož svorně oba naše národy vykořisťovali. Lid se proto musel ujmout vlády a moci v obnovené republice také z toho důvodu, aby byla trvale zlikvidována i t. zv. otázka česko-slovenská, a aby byla vyřešena ke spokojenosti obou složek i k prospěchu společného celku československého. Vítězství dělnické třídy v únoru 1948, nejen že uvolnilo cestu k rychlému budování socialismu v Československu, ale odstranilo i zábrany, které česká a slovenská reakce záměrně stavěla v cestu bratrskému soužití obou národů. Letošní sjezd Komunistické strany Slovenska pak se velmi rozhodně vypořádal s posledními přežitky buržoasního nacionalismu na Slovensku a přesvědčivě ukázal, že nepřítelem slovenského lidu byli kapitalisté a nikoliv český pracující lid, který si vždy přál a přeje všemožný rozvoj Slovenska, neboť chce mít svou lidově-demokratickou republiku zdravou a silnou. Pracující lid českých zemí rád přispěje ze svých větších možností i zkušenosí k rozkvětu Slovenska a zvýšení životní úrovně jeho lidu. V tomto novém znamení jasné a politické shody a spolupráce se dnes v duchu slovenského národního povstání utvářejí vzlahy mezi Čechy a Slováky. Rodí se mezi nimi ušlechtilé soutěžení o prvenství v budování republiky a socialismu v ní.

Pozvedneme a trvale zajistíme slávu českého chmelařství

Po urychleně provedené sklizni obilí přicházejí na řadu další zemědělské plodiny. V těchto dnech jsme zahájili sklizeň chmele. Letošní chmelová sklizeň není však jen obvyklým ukončením chmelařského roku. Nesklizíme chmel jen proto, abychom uprzdnilí chmelnice, nýbrž všimáme si také toho, jak hodnotná je letošní sklizeň, jaká je její kvalita, jaký hektarový výnos našich chmelnic.

Prevzali jsme chmelnice po období kapitalistického kořistění, které v době druhé světové války a okupace přešlo v pravé drancování. Musíme si také přiznat, že všichni naši lidé, kteří se ujali hospodaření na chmelnících, nedělali to bez úmyslu vyzískat hned v prvních letech co nejvíce hlavně pro sebe bez ohledu na to, zda to celku přinese vůbec nějaký prospěch nebo zda tím bude hospodářství celku poškozeno. A tak jsme byli svědky postupného poklesu výnosu našich chmelnic jistě ke škodě celého našeho národního hospodářství.

Proto vláda již ve svém usnesení z 24. ledna letošního roku o zajištění jarních polních prací položila důraz na nutnost zvýšené péče o pěstování chmele. Značná část našich chmelnic byla již přestárlá a nemohla již poskytovat takové výnosy jako chmelnice v plně plodivé síle. Vedle omlazení této části našich

chmelnic a vedle rozšíření jejich rozsahu na pozemcích, vhodných pro pěstování chmele, vyžaduje budoucnost našeho chmelařství především nové zlepšené organizace práce a odborné péče, jaké může jen vytvořit socialistická soustava.

Chceme znova zvednout starou slávu českého chmelařství, která byla poškozena kapitalistickým kořistnictvím. Proto musíme — jak řekl předseda vlády Antonín Zápolocký při slavnostním zahájení sklizně chmele — pěstování chmele rozšířit a zdokonalit. Kapitalistické metody vedly — jak se ukázalo — k poklesu výnosu chmelnic. Proto musíme použít nových forem hospodaření, forem socialistických. Dnes již na našich chmelnicích hospodaří nejen československé státní statky, ale také jednotná zemědělská družstva a bude jich stále přibývat. Ovšem nestačí — jak předseda vlády zároveň připoměl — jen jednotná zemědělská družstva zakládat, musíme se také naučit lépe hospodařit a k tomu je třeba nových lidí, nezážlených kapitalistickým vadami a zlorády. Na ráz se nám to nepodaří a ani zdaří nemůže. Když však ve svém odhadlání neochabneme, nedáme se odradit přechodnými nezdary, jistě dosáhneme toho, že slávu českého chmelařství nejen pozvedneme, ale i do budoucnosti trvale zajistíme.

Štoleté jubileum Aloise Jiráska

Dne 23. srpna uplynulo 99 let odene, kdy se narodil jeden z našich největších spisovatelů, Alois Jirásek. Jeho literární dílo si velmi brzy získalo srdce všeho českého čtenářstva a tato lásku neumírá: Jiráskovo dílo žije dnes tak jako dříve, kdy přehodnocujeme minulost pod zorným úhlem historického materialismu, jeho dílo nabývá svým realistickým pojetím našich národních dějin na mohutnosti, plastičnosti, která je čím tak blízkým duši lidu. V čem spočívá tato oblibenost Jiráskova díla?

Dalo by se snadno říci, že v onom historickém úseku našeho života, který se nejostřejší zapsal do našich duší; dobu husitskou a pak dobu nejsmutnější, dobu temnu, dobu katolické protireformace. Husitství — období sily; protireformace — období národního utrpení. Aно. Tyto dvě složky jeho románové tvorby jsou to, které nám Jirásek tak přibližuje a činí tak drahým. Ale obě období se stala dějištěm i jiných historických románů jiných spisovatelů — a přece je-

jich díla nezískala si srdci čtenářstva a dnes mnohá a mnohá z nich známe už jen z titulů. Proč? protože Jirásek dovedl zabrat nejhlobější a dovedl se propracovat až ke kořenům a základům velikých dějů minulosti; protože Jirásek jasně si byl vědom, že dobu husitskou netvořilo několik jedinců — král, šlechta, Hus a Žižka — ale celý národ, všechn český lid, to jest ten lid, který se chtěl jednou provždy zbavit feudálního útisku a který chtěl svobodně žít tak, jak člověka je důstojno.

Jirásek velmi správně pochopil onoho historického nositele dějů — lid — a ve svých románových skladbách mu dal také dominantní místo. Doba husitská, tak jak ji Jirásek viděl, však měla ústředního hrdinu tisícilavého — lid; proto Jiráskovi od estetického minulosti nejednou bylo vytýkáno, že jeho díla nemají požadované architektury; že rozbití v epizodách; že hrdina děje se neustále mění — že prostě nejsou Jiráskovy romány tím, jak si bývalá společnost romány

představuje. Tito kritici ovšem nepochopili, že Jirásek už byl daleko než jen autor titulů, která nespříruje hrdinství jen v určitých osobách, ale která ukazuje, že hrdinství jest v širokých masách lidu; že stejně tak nositelem historických událostí nejsou jednotlivci — králové a mocní tohoto světa — ale masa, lid, i když historikové minulosti před tímto faktom zavrají oči. Nezavřela před nimi oči však samá doba — doba husitská. Její velikost spočívá v tom, že tu poprvé ve středověku, poprvé v Evropě se lid a to v nejširším slova smyslu, činně zapojil do politického, sociálního a tedy i historického dění, že tu jasně ukázal svou politickou vůli a této politické vůli dovedl dát i formální výraz a konečně i sloku mocenskou, lidové vojsko husitské. A tuto — dnes pro nás už samozřejmou — skutečnost Jirásek poznal a dal ji svými románovými díly jasný výraz. V tom také spočívá jeho velikost a umělecká hodnota, které jsou rázu trvalého a nepopiratelného.

VOLYNSKY ZPRAVODAJ

Zprávy svazu Léčebná péče o vol. Čechy - válečné poškozence

Státní úřad pro válečné poškozence v Praze v odpověď na náš dotaz ve věci léčebné péče o vol. Čechy — válečné poškozence zaslal nám tuto zprávu, kterou uveřejňujeme pro informaci našim krajanům.

K Vašemu dotazu ze dne 9. června 1950, č. j. 1-1313/Ua-50 sdělujeme:

Na účet státního úřadu pro válečné poškozence mohou být léčeni ti váleční poškozenci, kteří jsou uznáni invalidy podle zákona čís. 164/46 Sb., nebo kteří pobírají zaopatřovací požádky podle zmíněného zákona jako pozůstali (vdovy, sirotci, rodiče a sourozenci). Je tedy podmínkou nároku na léčebnou péči u přímých poškozených uznání invalidou podle cit. zákona a u pozůstalých pobíráni důchodu vdovského, sirotčího, rodičovského či sourozenců, tedy skutečná důchodová aktivity.

Další hlavní podminkou pro poskytnutí léčení na účet státního úřadu pro válečné poškozence jak u invalidů, tak i u pozůstalých jest, že **nesmí být** buď z titulu svého zaměstnání či jako rodinný příslušník osoby nemocensky pojistěné, nebo jako důchodci Ústřední národní pojišťovny, pensistů a pod., nemocensky pojistění. Podléhají-li nemocenskému pojistění, jsou povinni ucházet se o léčebnou péči u okresní národní pojišťovny, nejbližší svému bydlišti.

Onemocnělí poškozenci, který není nemocensky pojistěn, vyžádá si od státního úřadu pro válečné poškozence (dopisem, korespondencí, lístkem a pod.) **poukaz k lékaři** (praktickému), přičemž připojí tuto doložku: Prohlašuji, že nejem nemocensky pojistěný a že ani jako člen rodiny nemám nárok na léčebnou péči od ústřední nebo okresní národní pojišťovny. Zadateli jsou pak zaslány dva poukazy k lékaři, platné pro dvě čtvrtletí (tedy na půl roku). Tam, kde jde o akutní (náhlé) onemocnění, takže záležitost nesnese odkladu, vyhledá nemocný poškozeneckého svého nejbližšího lékaře (který jest zpravidla též smluvním lékařem Ústřední národní pojišťovny, jemuž se prokáže výměrem státního úřadu pro válečné poškozence, nebo růžovým útržkem poštovního úřadu o výplatě důchodu, případně složí lékaři zálohu, přiměřenou poskytnuté-

mu lékařskému výkonu. Pak teprve dodatečně si vyžádá poukaz k lékaři od státního úřadu pro válečné poškozence, po jehož předání svému ošetřujícímu lékaři obdrží zálohu zpět. Honoráře lékařům jakož i za předepsané léky jsou hrazeny plně (podle sazeb, platných pro smluvní lékaře ÚNP).

Praktický lékař, u něhož jest poškozenecký ambul. léčení, může podle potřeby pacienta předat buď na vyšetření, nebo léčení lékaři odbornému. Bez zprostředkování praktického (osetřujícího) lékaře může poškozenecký obyčejný poukazem k lékaři vyhledati pomoc pouze u této odborného lékaře:

- a) u odborného lékaře dětského (jde-li o dítě do dokončeného 8. roku),
- b) u odborného lékaře pro choroby ženské a porodnictví,
- c) u odborného lékaře očního,
- d) u odborného lékaře pro choroby kožní (léčení pohlavních chorob není státním úřadem hrazeno!),
- e) u odborného lékaře zubaře (po případě praktického, provádějícího zubní výkony) dále též u zubaře technika.

V tomto případě může zubař (dentista) provésti pouze zubní lečbu, t. j. trhání a plombování zubů a léčení dutiny ústní. Na nahradu umělých zubů nutno předložiti předem rozpočet zubaře lékaře (dentisty) ke schválení.

Z rodinných příslušníků má nárok na léčení manželka a invalidový dítě, na něž je vyplácen příplatek k invalidnímu důchodu podle § 21 zák. čs. 164/46 Sb. Podmínka o nemocenském pojistění platí obdobně jako u přímých důchodců (invalidů a pozůstalých), rovněž tak způsob vyžadování poukazů k lékaři zůstává týž.

Shledá-li ošetřující lékař, že pacient potřebuje ústavního (nemocničního) léčení, odkáže ho přímo do nejbližší státní nemocnice na účet státního úřadu pro válečné poškozence. Denní ošetřovací sazba jest hrazena nemocnicí tímto úřadem plně. Mimořádné lékařské výkony (operace a pod.) jsou započteny již v této denní ošetřovací sazbě. Rovněž případné výlohy za nutný převoz sanitním autem jsou hrazeny. K účtu za vykonaný převoz musí však být připojeno potvrzení (doporučení) lékaře, který převoz nařídil, o tom, zda a proč byl převoz sanitním autem nutný.

Rovněž tento postup je stejný jak u přímých důchodců, tak i rodinných příslušníků.

Návrh na povolení mimořádné ústavní péče v lázních a sanatoriích podává ošetřující lékař. Cíni tak na tiskopisech, které vydala a svým smluvním lékařům rozeslala Ústřední národní pojišťovna (č. tisk. ÚNP 6.602 nebo A/3.319).

O povolení pobytu v některém z rekreačních středisek nutno požádat příslušnou místní skupinu zájmové organizace (na příklad Svat bojovníků za svobodu, nebo Družinu čs. válečných poškozenců), jelikož povoleným rekrece, hlavně pracujícím těžším válečným poškozencům se státní úřad pro válečné poškozence nezabývá. K tomuto účelu mají organizace vydány své vlastní formuláře žádosti o povolení rekrece.

Bezplatný nocleh v Praze pro reemigranti.

Někteří reemigranti mají řízení v Praze u úřadů, navštěvují odborné lékaře neb kliniky, nebo potřebují si v Praze vyřídit různé důležité záležitosti. Ježto hotely bývají často plné a nocleh stojí průměrně 60 Kčs za osobu, upozorňujeme reemigranty z Volyně, že při návštěvě Prahy obdrží vždy bezplatný nocleh v Reemigrančním středisku v Praze I, Husova třída 6, v Perštýně, 100 metrů od Národní třídy. Noclehárna se otvírá večer a postačí prokázati se reemigranční legitimaci, neb vyzvednoti si poukázkou na nocleh v Reemigrančním odboru min. práce a soc. péče v Praze II, Spálená ul. 17, I. patro ve dvoře vlevo. Lůžka jsou kovová s dráženou matrací, čisté prostěradlo i příkrývky, zaručen bez hmyzu, zvláště místnost pro muže, zvlášť pro ženy a děti. Použijte této výhody!

Jiří Šimek, Reemigranční odbor min. práce a soc. péče, Praha II, Spálená 17.

Budujeme sociální fond

Na domlatné u p. Josefa Nepovíma v Jaroslavicích bylo vybráno z podnětu Jaroslava Srba a Jana Kužela 800,— Kčs na sociální fond. — Všem dárčům srdečně děkujeme.

Tiskový fond SČzV

Anděl Alexandr, Tvršice 55, p. Žatec, venoval na tiskový fond 100,— Kčs. — Vyslovujeme dárce srdečný dík.

Vincenc Egert, Skuhrov 40, p. Česká Třebová, zaslal na tiskový fond 150.— Kčs. Srdečně děkujeme!

Antonín Špatenka

27. pokračování

Průkopnická vesnice

Tu si tedy naši obyvatelé svoje společné hospodářství počali rozebírat a každý opět začal hospodařit na svém. Nesnáz však byla v tom, že některý měl na svém poli samé brambory, jiný opět samý oves, některý pak dokonce měl celé pole osázeno zelím. Ale jako vždy, i tentokrát se rozumně všechni dohodli, že se po žních o všechno rozdělí.

Pak došlo k tomu, že Němci do okresního městečka Mlýnova dosadili Landvirtha Schnajdra, ještě s několika jinými Němcemi. Ubytovali se v paláci polského hraběte Chotkeviče a počali ve svém okruhu zaváděti svoje zvyky a pořádky.

Němec Snajdr byl vysoký, urostlý a však velmi ošklivý a to jak vzhledem tak i svou povahou. Jeho velké oči jezdily stále s mísou na místo. Ihned po svém dosazení na okres začal stíhati obyvatelé vyhružkami o trestu smrti pro neuposlechnutí a neplnění jeho rozkazů, které vydal pro všechny vesnice okresu Mlýnova.

Občané Moskovštiny, kteří rovněž dostali příslušné rozkazy si řekli:

"Umíme poslouchat i držet jazyk za zuby. Po tom všem, co jsme zde již od svých počátků za peklo prožili, nemůže nás ani celý Snajdr zastrašiti. Dosud jsme ze všech těch hrůz vyšli z celými údy, ať tedy zkusí co ještě vydržíme. Jsme již příliš otupěli, abychom se těchto vyhružek zalekli."

Byla nutno tato slova si však v pozdější době stále připomínati, neboť opravdu život pro ně byl nyní těžký. Rozkaz stíhal rozkaz, stále byly na nich vyžadovány dodávky obilí, másla, vajec, dobyteka a všech jiných produktů. Některou chvíli se hospodaři domnivali, že je Němci těmito požadavky opravdu ožebračí.

Zanedlouho po příchodu Němců začali si Němci povolávat mladé Ukrajince do své milice a později pak se ukrajinská mládež hlásila již dobrovolně do německé milice.

Pak došla řada na židy. Pronásledovali je terorem, pak je označili páskou "Jude", ale ani s tím se nespokojili a odváděli židy do "Ghetta". Některým židům se z počátku podařilo uniknout a schovati se do vesnic českých, protože Čechům důvěrovali.

I to se však Němci dozvěděli a proto vydali vyhlášku, že kdo bude židům pomáhati, nebo je přechovávat a jakkoliv je podporovati, bude jeho celá rodina odsouzena k smrti.

To bylo zlé pro obec Moskovština, neboť tam za noci přicházeli židé a žádali obyvatele o pomoc a zoufale je prosili. To bylo skutečně zlé postavení pro obyvatele. Přicházeli židé cizí, ale přicházeli též ti obchodníci u kterých vesničané nakupovali. Stalo se také, že hospodař měl ve své stodole schvanou celou židovskou rodinu, aniž o tom věděl. Jen některý člen chodil prosliti o jídlo.

Ukrajinské četnictvo spolu s Němci neustále je stíhalo a pronásledovalo. Jednoho podzimního rána přijelo několik ukrajinských četníků na kolech do Moskovštiny a žádali, aby šli s nimi některí do lesa, kteří znají všechna liščí doupatá. Zádný nechtěl jít, ale Němci hrozili puškami a zastřelením a tak když viděli, že jim nic jiného nezbývá, museli jít. Němci nařídili, aby si vzali s sebou lopaty a vedi je dobré, jinak, že je zastřelí.

Když se blížili k lesu a vkrčili do něj, židé, kteří je spatřili začali utíkat do polí a do sousedních obcí. U první diry našli četníci rozdělaný oheň, ale židé tam nebyli. Prohledali celé okolí, ale nenašli nikoho, jen dva bochníky českého chleba, několik kousků mýdla a ručník.

To však stačilo četníkům k tomu, aby se na muže, kteří je doprovázeli, hrubě rozkřikli, neboť byli pohněváni svým prvním neúspěchem:

"Vy Česi, vy jím dáváte chleba, počkejte, dojde i na Vás, půjdete s nimi do "mohyl" (společného hrobu)".

Pak četnictvo pátralo dále po lese. Poputovali velmi opatrne, neboť věděli, že některí židé jsou i ozbrojeni revolvery, puškami, ba dokonce i granáty.

Když přišli ke čtvrté liščí díře, viděli hočha, asi sedmnáctiletého, jak sbíral listi a dával je do pytle. Dva z četníků opatrne popošli až k hočovi a s namířenou pistoli tázali se jej, kdo je a co tam dělá. Hoč se ulekl a vyrázel ze sebe, že si sbírá listi na spaní. Jeden z četníků na něj zařval:

"Ty jsi žid, že?" Svoji otázku doprovázel notným políčkem, až chlapec zavrávoril. Druhý četník kopl hočha a nářídl mu, aby jím ukázal, kde jsou ostatní. Hoč již nepromluvil, ale ukázal na kroví.

Tam již přiskočili i ostatní četníci a všechni hnali se za kroví, odkud v okamžiku vyváděli celou rodinu, ke které chlapec patřil. Když je vyvedli ven, poručili jim Němci, aby si všechni lehli na zem, hlavu do trávy. Pak počali četníci střílet a neustali, až všech osm těl leželo nehybně na zemi.

Tu teprve četníci vrátili se do kroví a všechny cenné věci, které zde židé zanechali si vzali. Hospodaři, kteří je provázel, byli nuceni se divati na toto strašné dílo. Pak jim Němci poručili, aby mrtvé odnesli do liščí díry a zahrabalí je. Četníci zatím šli dále. V obci zatím uslyšeli yýstřely v jejich lese a obávali se o hospodaře, kteří museli četníky doprovázeti. Neměli potom klidu, dokud se jen nevrátili domů.

A tak to postupovalo stále. Němci nejdříve ždaly zahnali do Ghéta, ale pak tyto tábory ničili a rušili. Většinou židy byly vraždili a jen některým mladým podařilo se uprchnout. Tím ovšem přibýval počet ukrytých židů v lesích a stodolách.

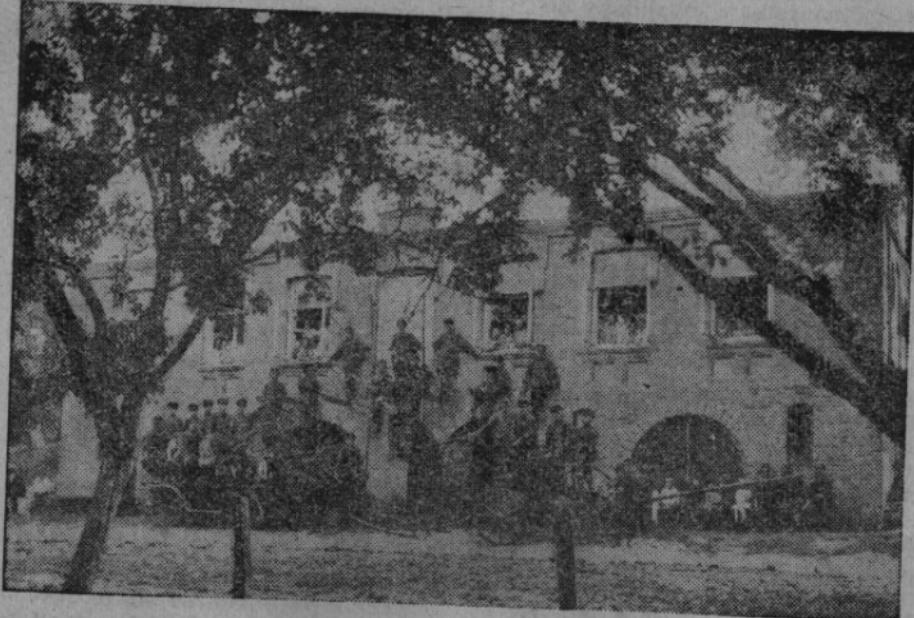
Tlumočník Snajdra upozornil jednou starostu obce Moskovštiny na to, že je na ně podána stížnost, že u sebe přechovávají židy a že je zásobují potravinami. Starosta Antonín Linha nesnažil se odpovovat, neboť věděl, jakmile je bude mít Snajdr v patnosti, že se od něho nic dobřeho nemohou nadít. Vymlouvali to, nebo se bránili, nemělo by stejně cenu, neboť Snajdr nikoho, kromě Němců, nepovažoval za nic jiného než za banditu. Jestliže sel někdo k němu si stěžovat, pochodiil hůr, než když tam nešel.

Stalo se jednou, že jeden ospodář Ukrajinec si šel stěžovat Snajdrovi, že Němci, kteří od něho přebírali obilí jej ošidili o čtyři q žita. Snajdr, jakmile to uslyšel, popadl svoji hůl, sukouvu a bušil do Ukrajince tak, že ten se vypotácel ven, celý zalist krví. Nezůstalo to ovšem tajemstvím a proto se všechni Snajdra báli a trášli se před ním.

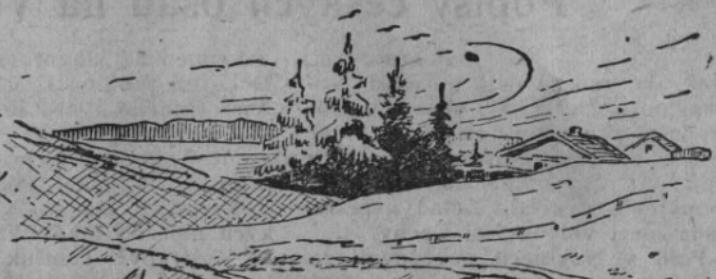
Honba a pronásledování židů nemělo konce. Jednoho dne přijelo opět mnoho ukrajinských četníků s Němcemi a obklíčili celý les u Moskovštiny. Právě napadl snih, vesničané, nic netušící, zaslechli po jednou z lesa výstřely.

Židé, spatřivše ozbrojené četníky, dali se z lesa na útek do okolních vesnic, hlavě do Moskovštiny. Tam teprve nastal poplach, neboť židé se ukryvali, kde se jen dalo. Četníci pronásledovali židy, stříleli do nich a přibližovali se tak až k vesnici. Obraz pronásledování lidí byl strašný. Židé, když viděli, že je četníci pronásledují, dali se na útek dále do polí. Ale tu viděli, že je opět ostřeluje četníci s druhé strany. Ozývaly se zoufalé výkřiky.

Dokračování

Obecní dům a hasičská zbrojnice v Moskovštině.

Dějiny české Volyně

22. pokračování

Dr. J. Folprecht

Nebyli ani v užším spojení tehdy s Čechy kijevskými, kteří byli od nich značně vzdáleni. Spolkový život se u nich počal, jednak když toho vyžadovaly poměry zvláštní v této zemi (spolky hasičské), jednak když už počínali cítit, že vykonali první a základní své povinnosti žádných kolonistů po stránci hospodářské, kulturní a kolektivní, lidové, vzhledem k méně vyspělým tuzemcům.

Společným akčím vůbec volyňští Čechové nebyli od počátku příliš nakloněni a jaksi je považovali za nejisté, ježto byli odkázáni každý na sebe a na svou zdatnost a snad nečili ani jejich potřebu. Když se v Rusku počátkem století počala hromadná akce ruských bank za účelem zřizování vesnických záložen, Čechové se jich málo účastnili mimo Boratín.

Tento celkem malý smysl pro společnou a spolkovou práci udivuje. Věc se odůvodňuje tím, že Čechové neměli ve svých vesnicích lidi, kteří by podobné podniky vedli, kdežto ukrajinské vsi měly aspoň učitele anebo kněze, kteří se jich chápali.

Čechové byli vždy a všude opatrní (je to vidět i u jiných krajanů) při vydávání peněz na veřejné instituce, což ostatně je vlastností venkovánů. A při těchto podnicích bylo určité vydání nutné, nepříjemné pak pro toho, kdo důvěroval pouze sám sobě, k čemuž Čechy vychovávalo jejich postavení na Volyni. Jak působila na jejich nedůvěru ve spolkové hospodářské instituce okolnost, že by byli musili přibrati do těchto spolků i příslušníky jiných národností, dá se nesnadno zjišťovat. Jisto však je, že zakládání a dobré vedení hasičských spolků, jichž prospěšnost se při množství volyňských požárů dala hned od počátku zjišťovat, svědčí o zdravém smyslu pro své pomoc ve všeobecném smyslu. Jestliže i v podobných svépomocných opatřeních se vyskytovaly přehmaty a nedostatky, nebyly horší a častější než jinde.

Spolek proti požárním škodám byl v Kvasilově, úvěrní družstvo a mlé-

kárna v Boratíně, velmi četné sbory hasičské v každé větší kolonii (r. 1928 jich bylo 35). Je zajímavé, že i v Boratíně byl hasičský spolek založen teprve r. 1906, ač stříkačku měli od r. 1888. (Zápisky rolníka Jar. Opočenského.)

Ve věci spolčování měla veliký význam světová válka a příchod českých zajatců na Volyni. Tím nastal v osadách českých nebývalý spolkový ruch. Zakládány mnohem četnější shromažďovací místnosti klubové, přednáškové, divadelní i svépomocné. Když potom nastala hospodářská krise na konci dvacátých let, projevila se důležitost spolčovacího argumentu ve všech oborech naprostoto citelně.

Cesta k výsadám.

„Plnomocníci všech Čechů,“ Přibyl a Olič doprovázeli plukovníka Gressera, když byl generálním gubernátem kijevským pověřen, aby osobně zjistil, do jaké míry je pravdivý článek časopisu „Pokrok“, otištěný r. 1869 v čís. 219. Líčí se v něm těžké postavení osídlenců a autor se nevyhýbá tomu, aby obviňoval také některé Čechy, zvláště Přibyla. Odpověď na tento článek, otištěná v témež časopise v čís. 234, zahlazuje sice spatný dojem vzájemného českého obvinění, ale věc nezůstala tajná ruským úřadům, které vlastně **teprve tehdy, v říjnu 1869** (první části osadníci přibyli na Volyni už dne 12. května 1868), počali si všimati řádně přesídlenců. Zvláště zaujala ruské úřady charakteristika postavení Čechů na Volyni: polské i ruské obyvatelstvo je kulturně slabší než české, a neohrozí jejich národnost; tím také životní podmínky Čechů budou usnadněny; po stránci náboženské výhovuji Čechové také jak Polákům, tak pravoslavným, prvním proto, že jsou katolíci, druhým, že katolíky nejsou, nýbrž že jsou husity^{*)}

^{*)} Poznámky Křižanovského o této věci v jeho spise na str. 6 i násled. jsou zbytečné i nevhodné.

Gresser, doprovázen tehdy po českých přesídlencích těmito plnomocnisky, shledal v Čechách lidi kulturní, podnikavé, zdatné a energické pracovníky, ruské vládě lidi oddané a živel, který může být a bude velmi užitečný po stránci hospodářské. **O jiném určení Čechů** tehdy — po stránci náboženské a politické, — zatím ještě nebylo — aspoň veřejně — zájmu.

Všechny nepříjemnosti při kupních smlouvách, měření a placení půdy byly shledány jako vina varšavské firmy Wilkonského a Bordasze. Ve svém podání generálnímu gubernátoru ze dne 2. února 1870, Gresser nepřímo také uvaluje vinu na ruské úřady, že se dosud o Čechy nestaly, že Čechové neznajíce poměru ani jazyka, dopouštěli se chyb a stávali se obětí lidí neuvědomělých a že nyní potřebují a nanejvýš zasluhují účinné pomoci.

Je nadmíru zajímavé, že Rusové z jiných svých osadníků neučinili tak důležitý element, jako z Čechů. Je pravda, že anč Němcí na př. v úpravě vesnic nedosahovali Čechů, bylo jich však více a půda náboženská a sektařská u Němců-osadníků byla také živná pro ty záměry, o nichž úředníci ruští tajemně opakují, že jsou „ve vidu“.

Jiskra slovanská měla v tom ve všem svém ostrý záblesk, jako u Čechů.

Ze zprávy, kterou Dundukov-Korsakov posílá podle raportu Gressera ze dne 5. (17) února 1870 ministerstvu vnitra do Petrohradu, je možno vycítit sympatie k Čechům, založené na náklonnosti jejich k Rusku, jako k mocné slovanské zemi. Vedle toho v soukromém dopise Dundukov-Korsakové je také narážka na to, že českoslovenští osadníci, opravice svou církev na základě hruštitví, budou příčinou rozkolu ve svém polsko-katolickém okolí ke skodě polského katolictví.*

^{*)} Vladimír Olič: Dějiny českého vystěhovalectví na Rus. Kiev 1908.

Popisy českých osad na Volyni — Noviny České

Pokračování.

Jak je možné vidět, mezi volynskými Čechy byly obavy z odnárodnění zbytečné, poněvadž i když došlo k smíšenému manželství, byla rodina vždycky počeštěna. Tím si také můžeme vysvětlit četná nečeská jména mezi volynskými Čechy.

Pout v Novinách považovali za svoji i místní Ukrajinci. Češi s nimi žili ve vzájemné shodě a měli se rádi. Navzájem se učili a přejímalu zvyky. Češi přejali ukrajinskou dekoraci. Celá vesnice byla vždy slavnostně upravena, dvory zametený a před staveními stály máje ze zelených břízek. Stejně tak vesnice byly ozdobeny zelenými větvíčkami a zem byla vystlána puškvorcem (lopuchou), který přijemě voněl. To bylo národním ritualem Ukrajinců. Prováděly se přitom příležitosti různé šprýmy, jako např. vysypání pilinami cesty od děvčete k mládenci, který ji byl nakloněn. Jindy se také stalo, že sedlák, který neměl dost dobré schovaný vůz, měl ho do rána na střeše stodoly. Obyčejně týden před poutí začaly přípravy a týden po pouti se stále ještě „dopoufovalo“. O tom, že u každého nechyběla spousta hostů, není třeba ani povídат. Můžeme říci, že to byla taková oslava jara.

Vystrkov:

V době, kdy Novinští zakoupili od Skarčevského pozemky (1870), koupili také od něho pozemky Češi, usídleni v Dorohostaji. Poněvadž v důsledku hledání vody v příjatelné hloubce nastala změna v místě vystavění obce, vklínily se tyto pozemky dorohostajevských Čechů do středu obce Noviny. Češi v Dorohostaji, aby měli blíž ke svým pozemkům, usadili se u Novin, kde založili novou osadu. Formálně patřili ke správě obce Dorohostaj Česká, ale jejich osada tvořila vlastně čtvrt obce Noviny. Protože byla ale ze správy obce vystrčena, hikalo se nové osadě Vystrkov. Vznikla v roce 1872. První se sem nastěhoval Simek. Děti občanů, usídlených na Vystrkově, musely chodit do školy dorohostajské, vzdálené 5 km, ačkoliv měly do školy v Novinách necelých 100m. Toto rozštěpení nastalo později. Dokud se vyučovalo soukromě, chodily děti společně. Teprve, když se začala v Novinách stavět nová škola, Vystrkov se oddělil. Občané ve Vystrkově byli vyzváni, aby pomohli při stavbě. Poněvadž šlo o pomoc finanční, vyzvání bylo odmítuto. Spojení nastalo, až když byla škola vystavěna. Vystrkovští situaci uvážili a připojili se pak i formálně k obci Noviny. Na školu věnovali 80 rublů ve zlatě. Noviny České tím byly rozšířeny. Od roku 1894 měly už tedy vedle čtvrti „Hořejšek“ a „Dolejšek“ další čtvrt — Vystrkov. Obec tím dostala tvar letadla s jedním křídlem delším. Po čase pak —

zakoupením „Javorovského“ — se Dolejšek prodloužil, čímž bylo docíleno úplného tvaru letadlového. Základatel Vystrkova byli: Simek, Žrout, Tomášek, Sochora, Horník, Fidranský, Najman, Petera, Kaufman a Krámský. Ke správě Novin Českých náleželi také Ukrajinci, bydlící ve Vystrkově: Tumčuk a bratři Mjalkovských. Na Hořejšku bydlel Horverko. Tyto čtyři rodiny byly však úplně počeštěny. Žili českým způsobem, mluvili česky a děti chodily do české školy.

Aféra s chutory:

Mezi zakoupenými pozemky r. 1869 byl klin 75 ha, který vlastnili Ukrajinci z Dorohostaje. Aby byla parcela v celku, zakoupili čeští osídlenci od Ukrajinců i tyto pozemky. V lese však — který tyto pozemky pokrýval — byl t. zv. servitut. Znamenalo to, že dřevo a pozemky jsou vlastnictvím Čechů, Ukrajinci ale měli v lese právo výpasu a sekání sena. Češi r. 1871 začali kácer duby na stavby. Ukrajinci na ně podali žalobu, že jim poškodili trávu. Když přišlo pozvání k soudu, Češi se lekli. Nebyli znali zákonu ani řeči, snažili se proto s Ukrajinci smířit. Vyřešili tuto otázku tak, že Ukrajincům tyto pozemky i s lesem darovali. Ukrajinci si je podrželi až do r. 1909, kdy byly rozparcelovány pro devět hospodářských usedlostí. Ještě do první světové války zůstaly tam pak už jen tři Ukrajinci. Ostatní pán Češi odkoupili.

Zahrady:

Zahrady vznikaly postupně. Když se začalo s kácením stromů, přišlo se na některá místa, kde rostly divoké jabloně. Tato pláňata se pak roubovala a to byly začátky zahrad. První rouby se kupovaly u okolních šlechticů a poměšků. Po čase pak byly mladé divoké jablonky, hrušky a třešně vykopávány a přesazovány na zahrady kolem stavení. První takovou zahradu si vysázel Václav Novák, řečený Hořejší. (Nováků stejného jména bylo v Novinách více; občané je potom nazývali Hořejší, Dlejší a Vystrkovský.) Jmenovaný Novák vysázel tuto první zahradu r. 1875. K práci měl sedm synů: Františka, Josefa, Karla, Vojtěcha, Aloise, Vincka a Antonína; mohl se do toho tedy pustit.

Roubu vykupované od okolních šlechticů nebyly však zvláště. Byly to většinou letní kyseláče, zimní červenáče, hubičky-tyrolky a r. 1879 byl získán druh letních sladkých jablek. Také třešně byly jen divoké. Vybraly se z lesa jen ty nejchutnější druhy. Poněvadž se zjistilo, že se neboji mrázů, byly nejhojněji přesazovány do zahrad. První školku si vysázel Vl. J. Libovický, ještě jako malý chlapec. Chodil tehdy do školy.

do Dorohostaje a seznámil se tam s Josefem Ferzikem. Ten odebíral časopis pro venkov „Selský věstník“. V něm byl jednou uveřejněn inserát, že je možné zakoupit mnoho druhů ovoce, které snáší tamní podnebí. Adresa byla krátká: Carevnina zahrada v Umaně. Když však přišel čeník, zatočila se mu hlava. Bylo tam uvedeno spousta druhů ovoce; nebyl však žádný návod, jak si je obstarat. Všechny druhy si zakoupit nemohl, neboť jeden roub o 3-4 očkách stál 2 kopějky. Měl kamaráda — Alexandra Drvotu — který si také zakládal školku. Dohodli se tedy spolu a šli na poradu ke zkušenému a dosti bohatému Antonínu Novákovi. Novák jim dal na to peníze s podmírkou, že koupí od každého druhu 2 roubby. Z těch, které se osvědčí, pak měli dát naroubovat i Novákovi.

Byla to roku 1889, když rouby přišly. Každý měl 3-4 očka, ale oba konce byly zalepeny voskem. Chlapci si nevěděli s tím rady, ale přišli jak na to a stali se z nich dobrí sadáři. Brzy se jejich ovoce rozšířilo i do okoli. Před nimi měl velmi dobré rouby krajan Vintera v Moskově; nechtěl ale nikomu nic odpadat. Když se pak dovděl, že v Novinách mají lepší, přijel a mladí pěstitelé mu je ochotně odprodali.

První světová válka:

První světová válka postihla obec Noviny jako každou jinou. Fronta byla hned za obcí. Ve vesnici zůstalo jen několik málo rodin, ostatní se odstěhovaly. Muži většinou sloužili v ruské armádě a někteří v českých legiích. Doma zůstaly většinou ženy a ty z důvodu bezpečnostních odejely dál od fronty. Nebezpečí hrozilo na každém kroku. Granáty a kuličky dopadaly přímo do obce. Ve dne bylo klidnější, jakmile nastala tma, nebylo možné vylézt z úkrytu. Je pochopitelné, že za těchto okolností nebyla nouze o požáry. První stavění, které vyhofelo, bylo Václava Šimka na Vystrkově. Pak přišla na řadu stodola Vladimíra Mařhalu a další a další. Také zahrady, pýcha našich krajanů, byly poškozeny. V obci, která takřka tonula v zeleni zahrad, zůstalo jen několik stromů. Po několika přechodech přes obec ustálila se fronta za obcí na celých 9 měsíců. V obci bylo plno ruského vojska. A pro vojáka neexistuje ohližení se na oprávněnost, či důvody. Brali, co kde bylo: ploty byly spáleny, stromy v zahradách vykáceny, dobytek pobit. Občané dostali na vše jenom potvrzení, ale to jim nebylo nic platné. Také včeliny, jichž byly v Novinách dosti, byly zničeny.

Pokračování.

(27 продолжение)

Николай Иванович сообщал еще данные о переброске и передвижении штабов с востока на запад и о минировании немцами ряда крупных домов в Ровно.

С территории, освобожденной нашей армией, в Ровно сбежалось громадное количество гестаповцев и жандармов. Террор еще больше усилился. На улице Белой, где обыкновенно производились расстрелы задержанных и арестованных, теперь каждую ночь, с вечера до утра, шла безпрерывная стрельба. Расстреливали без разбора. Крытые грузовики всю ночь вошли за город горы трупов.

— Видимо, кое-что стало о нас известно гестаповцам, — сказал мне Александр Александрович Лукин, докладывая об этом.

НА ПОСЛЕДНЕМ ПЕРЕХОДЕ

В конце декабря мы получили разрешение командования продвигаться к городу Львов. Красная Армия стремительно наступала. Были освобождены Житомир, Белая Церковь, Ракитное, Клесово и Сарны. Артиллерийская стрельба уже отчетливо была слышна в нашем лагере, особенно в ночное время и перед рассветом. Партизаны с радостью вслушивались в эту орудийную музыку.

Медлить было нельзя: мы могли оказаться в „окружении“ своей армии, а нам надо было дальше „проводить“ оккупантов. В начале января в лагерь вернулись разведчики из Ровно, Здолбунова и со всех наших „маяков“. Лишь некоторым было приказано оставаться на месте до прихода Красной Армии. Новак тоже прибыл в лагерь с частью людей своей организации. Собранный вместе, отряд насчитывал уже до тысячи двухсот человек.

Валя Довгер осталась в Ровно. Она, как „сотрудница“ рейхскомиссариата, должна была вместе с

нешими эвакуироваться во Львов. Николай Иванович очень тревожился за нее. Последнее время он почувствовал, что к нему в Ровно стали относиться с недоверием.

— Если меня действительно подозревают, то, естественно, Вале грозит опасность. А она мне очень дорога, мы так много вместе с ней пережили! — говорил Николай Иванович.

Позже выяснилось, что беспокоился он не напрасно: в ночь перед отъездом во Львов гестапо арестовало Валю.

Наш уход ко Львову задерживался. У нас не было топографических карт нового маршрута, недостаточно было питания для ration и боеприпасов для отечественного оружия.

Чтобы не терять времени, мы решили отправить во Львов маневренную группу, для того чтобы в районе Львова выбрать место для нашего лагеря и подготовить ячейные квартиры в самом городе.

Кузнецов страдал от вынужденного безделья.

— Дмитрий Николаевич! Смотрите, что получается, Красная Армия так быстро продвигается, что скоро и из Львова немцы начнут эвакуироваться. А ведь я там кое-что сумел бы сделать. Да и Валя вероятно, уже там и ждет. Пустите меня одного.

— Вы, пожалуй правы, Николай Иванович. Незачем вам тащиться со всем отрядом.

На этот раз машину для Кузнецова мы „одолжили“ у гебитскомиссара города Луцка. Перекрасить ее мы не могли: у нас не было ни краски, ни времени. А чтобы все-таки эту машину не узнали, ей придали старый вид: поцарапали кабину, сорвали с колес колпаки. Всю эту „операцию“ проделал шофер Белов, который, по заданию Струтинского, угнал эту машину из гаража. Мы решили отправить с Кузнецовым Белова и Яна Каминского, которые хорошо

знали Львов.

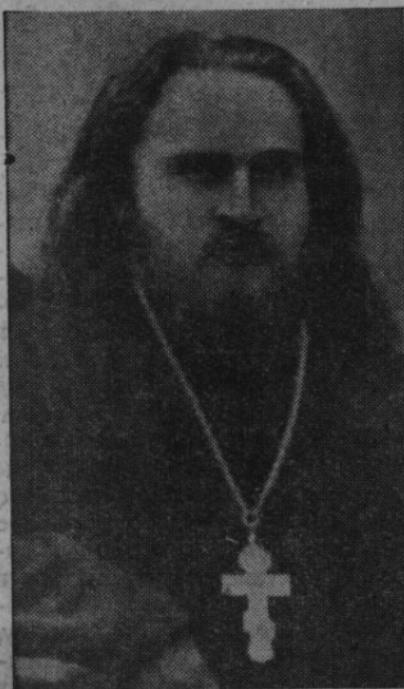
Кузнецов уезжал по своим старым документам на имя лейтенанта Пауля Зиберта. Но к этим документам мы добавили командировочное удостоверение во Львов, а затем в Краков „по служебным делам“. Ян Каминский уезжал под видом крупного спекулянта, убегающего от Красной Армии.

Пока шли эти приготовления, мы со всем отрядом двинулись ко Львову. Кузнецов все еще был с нами. Отряд шел медленно, и автомашина Кузнецова не могла идти своим ходом. Даже на первой скорости она обгоняла бы колонну, к тому же шум мотора мог привлечь внимание карателей. Поэтому мы впрягли в машину пару хороших лошадей. Белов сидел на своем шоферском месте. Рядом с ним сел я, позади — Кузнецов и Каминский. За закрытыми дверцами машины мы подробно обсуждали план действий во Львове.

Нам надо было перейти железную дорогу Ровно-Луцк. Теперь это оказалось трудным делом. Чтобы меньше выставлять постов, немцы завалили почти все перекрестья, оградили их колючей проволокой и заминировали подходы. А там, где переезды остались, настроили оборонительные укрепления. Наши конные разведчики пробовали перейти железную дорогу в нескольких местах, но везде натыкались на пулеметный огонь. Отряд был большой, и времени на переход требовалось много. Вступать в бой с немецкими частями, которые могли вызвать себе подкрепление и даже бронепоезд, не было смысла.

Последние с поисками выхода своему отраду мы устраивали засады на шоссейных дорогах, по которым двигались отступающие пехотные и моторизованные колонны врага.

(Продолжение следует)

Dne 30. června i. r. uplynulo osm let od smrti protojereje o. **Václava Hrocha**, nar. 2. 1. 1880 v Olšance. Byl zasažen sřepinou německé pušky v Zemlanském, Voroněžská oblast, SSSR.

Osud jej zanesl daleko od přátel a známých a nebylo mu dopřáno, aby se kdy s nimi sešel. Říkal, že s přáteli se sejde až na věčnosti.

Kéž mu daleká země poskytne měkké lože k věčnému spánku!

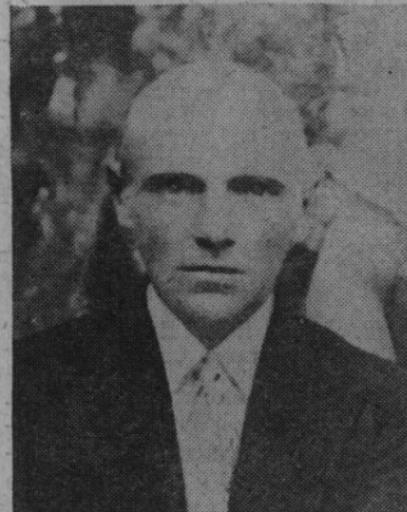
Prosíme všechny, kteří jste jej znali, věnujte mu s námi tichou vzpmínu.

Vzpomínají bratr, sestra a přátelé.

*

V nezměrném bolu vzpomínáme nejsmutnějšího dne v našem životě, 2. září 1946, kdy navždy umlklo šlechetné srdce a zavřely se upřímné oči našeho milovaného syna, bratra, strýčka a švagra **Jaroslava Prokůpka** ze Šumperka. Krutý osud vyrval Tě Jarouši z naší rodiny, ale v našich srdcích žije stále. Zarmoucení rodiče a rodina Jarolímkova.

Verná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA - Gre - 2372 - OB. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1950 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.

S bolestí v srdcích a se slzami v očích vzpomínáme našeho drahého a milovaného manžela, taínka a dědečka **Václava Bláhu**, nar. 8. 8. 1890 v Buršovce na Volyni. Zemřel po krátkém pobytu v milované vlasti dne 7. července 1949 v Kryrech u Podbořan.

Nechť je ti, náš drahý, země česká lehká a spánek v ní sladký. Vždy s láskou budeme vzpomínat a nikdy nezapomeneme!

Truchlící manželka, dcera, syn a vnoučeti.

Vzpomínáme s nezmenšenou bolestí, že dne 5. srpna t. r. uplynul rok od smrti naší milované babičky a maminky **Anežky Hnizdové** z Vilhemovky, okr. Horochov. Spí tichým snem na hřbitově v Krnově! Vzpomeňte s námi všichni, kdož jste ji znali. Vzpomínají syn, dcery a rodina Hnizdová.

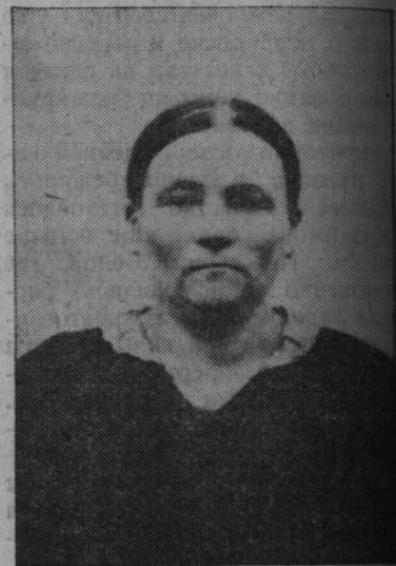
Se srdcem sklíceným oznamujeme, že se Pánu Všemohoucímu zalíbilo povolat k sobě našeho drahého syna, bratra, švagra, pana

Květoslavu Masopusta, zemědělského adjunkta. Zemřel tragickou smrtí v neděli dne 6. srpna 1950 ve věku 22 let. Tělesná schránka našeho drahého zesnulého byla v úterý dne 8. srpna 1950 o 15. hodin vyzdvížena z domu smutku v Mladojedech č. 22 a uložena k věčnému spánku.

Mlékojedy 6. srpna 1950.

Jmérem truchlicích:

Rodiče a sourozenci,

S bolestí v srdcích oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 7. července 1950 po dlouhých a těžkých utrpeních následkem částečného očchnutí, nás navždy opustila a odešla do neznáma naše milovaná manželka, maminka a babička, paní **Marie Michálková**, roz. Janoušková z Královice, narozená 24. 12. 1889 v Podurkove v Volyni. Přejeme Ti, naše drahá maminka, po těžkých utrpeních věčného klidu ve vlasti otců Tvých! Sladce věčný spánek svůj! Všichni, kdož jste ji znali, věnujte ji tichou vzpmínu. S hlubokou bolestí na Tebe vzpomínají manžel, synové, dcera, snacha a vnuci.

Rodina Michálkova a Beranova.

*

Dne 30. srpna uplyne rok od doby, kdy zemřel náš drahý syn a bratr **Borislav Gabriel**, podporučík Svobodovy armády, nar. v České Moštěnici na Volyni. Jeho mladý a nadějný život ukrátila dlouhotrvající nemoc. Kdož jste ho znali, vzpomeňte s námi. Truchlící matka, bratr a sestry.